

Jméno na pomníku – Václav Kozák

Jedno ze jmen vytesaných na pomníku, který je věnovaný obětem 2. světové války a stojí před základní školou v Suchdole, patří mému otci Václavu Kozákovi, narozenému roku 1910.

Byl synem horníka Josefa a matky Alžběty. Již v mládí se zajímal o dění v naší mladé první republice. V šestnácti letech se již zajímal o rozdílné pracovní a životní poměry lidí, a proto se zúčastňoval prací v dělnickém hnutí. Byl funkcionářem Komsomolu a zakládajícím členem sportovního spolku Rudá hvězda Suchdol.

v roznášení letáků, opatrování ošacení, jídla, peněz a přechodného ubytování pro zběhlé vězně z transportů. Zúčastňoval se schůzek trojky. Jeden čas ve svém domě ukrýval pana Antonína Hotovce ml. a pana Benetku. Za tuto činnost byl v době okupace propuštěn ze zaměstnání, a proto přijal práci obchodního cestujícího. Dne 25. 2. 1944 v ranních hodinách přijelo před dům mého otce auto SS s gestapem za účelem zatčení mého otce. Otec byl již v tuto dobu v zaměstnání, povolali proto četníka, aby nás jako děti hlídal. Ten-

Václav Kozák v roce 1935

Rudá hvězda Suchdol, 1926,
Václav Kozák stojící druhý zprava

V roce 1931, tedy v době předválečné republiky, byl otec vězněn tři měsíce na Pankráci za projev na Květnovém táboru lidu v Libčicích u Kralup. Z Komsomolu přešel do KSČ, kde zastával různé funkce. Svoji ilegální činnost započal ihned v prvních měsících okupace, kdy řídil ilegální skupinu v Suchdole.

Podruhé byl otec zatčen po atentátu na Heydricha na udání, kdy byl považován za Valčíka. Po zjištění totožnosti byl propuštěn. Do odboje proti fašismu se zapojil v roce 1939 a působil v něm do doby svého zatčení, tj. do 25. 2. 1944. V odboji měl na starosti obce: Roztoky, Žalov, Lysolaje, Suchdol. Jeho práce spočívala

Švatební fotografie Václava Kozáka
a Gertrudy Babulíkové

to četník byl sice Čech, ale udavač, kvůli kterému se někteří lidé dostali do vězení i koncentračního tábora. V té době byl u nás doma otec mat-

ky, pan Babulík, který se snažil dát mému otci vše vědět, ale agilní četník nepustil nikoho z domu ven. Po zatčení mého otce u nás probíhaly domovní prohlídky pětkrát až šestkrát do měsíce po dobu šesti měsíců.

Otec byl vězněn v Pečkově paláci (vyslýchán), poté byl převezen do pankrácké věznice a dále do Terezína. Z Terezína byl transportován do Norimberka, kde byl 22. 11. 1944 odsouzen k trestu smrti. Poprava nebyla vykonána z důvodu rychle se přibližující osvobozující americké armády.

Dne 25. 4. 1945 byl otec zařazen do pochodu smrti ze Straubingu do Dachau. Pochod smrti znamenal, že zbídačení, vyhladovělí lidé na pokraji smrti museli bez jídla a pití (vodu pili z louží a jedli plodiny z okolních polí, přičemž byli mnohdy zastřeleni jakoby na útěku) jít několik desítek až stovek kilometrů, popoháněni zbraní v rukou německých vojáků s největší krutostí. Ten, kdo nemohl jít pro únavu či nemoc dále, byl na místě zastřelen a jeho tělo bylo ponecháno osudu. Doprovod vězňů tvořili většinou mladí němečtí vojáci, kteří si dlouhou chvíli krátili tím, že v době nudy postříleli i několik vězňů.

Můj otec byl naposledy spatřen spoluvězni Otou Musilem, Antonínem Hotovcem st. ze Suchdola a Josefem Kejmarem z Lysolaj dne 30. 4. 1945.

Kozák Václav, nar. 21. VII. 1910 zatčen 25. II. 1944, vězněn v Terezíně, v Norimberku odsouzen k smrti a v březnu 1945 převezen do Straubingu. 30. IV. 1945 byl viděn na pochodů smrti ve vesnici Heidenberg. — Bližší zprávy najdete T. Kozákové Suchdole u Prahy 316.

Inzerát o hledání nezvěstného Václava Kozáka, Hlas osvobozených, 20. 12. 1946

Přes veškerou snahu v pátrání Mezinárodním červeným křížem a českými tiskovinami se nám nepodařilo najít otce, ani jeho ostatky. Po neúspěšném pátrání byl můj otec k 30. 4. 1945 prohlášen za mrtvého.

Pan Václav Kozák byl jedním z mnoha lidí bojujících v ilegálním hnutí proti fašismu. Neváhal položit svůj vlastní život za osvobození republiky, lepší budoucnost a svobodu pro příští generace.

A na závěr mé krátké zamyšlení: Dnes mě přímo uráží počínání některých našich politiků, kteří například vyznamenávají uprchlé vrahy, kteří se neštilili vraždit naše občany, jen aby se dostali ke zbraním, a mohli se tak prostřílet na Západ. Podle mě vrah zůstane navždy vrahem.

Dnes se zapomíná, jak se žilo obyčejným lidem za první republiky, jak to bylo s prací, výdělkem a kolik hodin se muselo odpracovat, aby se rodina užívala. Nebo kdo byl první zatýkána při obsazení republiky Hitlerem – komunisté a Židé. Jak kruté byly výslechy gestapem, např. v Pečkově paláci, který si můžeme i dnes prohlédnout (katakomby). Zároveň je mi jasné, že majetek se neměl znarodňovat, ale mělo vše zůstat, jak bylo řečeno v Košickém vládním programu z roku 1946. Poválečná

léta byla zlá, nebylo co jíst, republika byla rozbitá a s jídlem se šmelilo. Ale pravdou je, že veškerý majetek zůstal v republice. V dnešní době, po sametové revoluci a privatizaci je spousta majetku rozkradená a zashantročená. Dnes se s nadsázkou říká, že co se nepovedlo Hitlerovi, povedlo se naší vládní garnituře.

Další etapa našeho života nám ukládá nezapomínat na naše občany, kteří se za fašistické okupace ukázali jako opravdoví hrdinové a za lepší budoucnost neváhali obětovat to nejcennější, co člověk má, svůj život. Musíme to neustále připomínat mladší generaci, aby se tato zvěrstva nemohla už nikdy opakovat.

*sepsal: Jaroslav Kozák
(syn Václava Kozáka)*

více na: www.historiesuchdola.cz